

Wypadki na budowach a alkohol

Anetta Ranoż- nadinspektor pracy, OIP-Katowice

Budownictwo należy w Polsce do tych działów gospodarki, które – obok górnictwa charakteryzują się największą liczbą wypadków przy pracy. W tej branży występuje też najwięcej zagrożeń dla zdrowia i życia pracowników. Powodem takiego stanu jest zmienność zakresu robót, miejsca ich wykonywania oraz prowadzenie prac w miejscach, które docelowo nie mają powiązania z pracodawcą. Na bezpieczeństwo pracy w budownictwie wpływa również brak stałej, wykwalifikowanej kadry pracowniczej.

Badając okoliczności i przyczyny wypadków przy pracy ustalono, iż zdarzały się przypadki, gdzie poszkodowany znajdował się pod wpływem alkoholu. Analiza wykazała, że problem ten głównie dotyczy budownictwa, gdyż około 40% poszkodowanych będących pod wpływem alkoholu to przedstawiciele branży budowlanej. Dane te wynikają z analizy zgłoszonych i badanych przez inspektorów pracy wypadków przy pracy zaistniałych w województwie śląskim w latach 2007 – 2009. Tylko w 2009 roku ujawniono 14 osób poszkodowanych w wypadkach będących pod wpływem alkoholu, w tym 6 zatrudnionych w branży budowlanej.

W firmach budowlanych, które nierzadko borykają się z brakiem płynności finansowej, problemem jest zabezpieczenie stanowisk pracy np. w wykopach i na wysokości. W strukturze sektora budowlanego województwa śląskiego dominują małe firmy, zatrudniające do 10 osób, w których kwestie bezpieczeństwa pracy są odsuwane na plan dalszy właśnie ze względu na koszty. W większości badanych wypadków przy pracy ich przyczyny dotyczyły niezgodnego z obowiązującymi przepisami zorganizowania i zabezpieczenia stanowiska pracy oraz nieprawidłowości w zakresie wyposażania i stosowania środków ochrony indywidualnej oraz zbiorowej. Jak ustalono znaczący udział w wypadkach mają sami pracownicy, gdyż coraz częściej przystępują do pracy pod wpływem alkoholu, co powoduje brak koncentracji, brawurę oraz nieprzestrzeganie podstawowych zasad bezpieczeństwa pracy.

Podstawowym warunkiem zapewnienia bezpieczeństwa pracy jest przede wszystkim nadzór i kontrola w zakresie prawidłowego przygotowania stanowisk pracy jak również samych pracowników, w tym ich sprawność psychofizyczna, a następnie właściwe korzystanie z urządzeń technicznych oraz prawidłowe stosowanie środków ochrony indywidualnej. Jednym z przykładów negatywnego wpływu alkoholu na bezpieczeństwo pracy jest wypadek przy pracy, do którego doszło w Tarnowskich Górach. Podczas wymiany dachówek, pracownik wyposażony w środki ochrony indywidualnej tj. szelki i liny asekuracyjne, podczas przepinania liny asekuracyjnej stracił równowagę i spadł z dachu. Zespół powypadkowy jako przyczyny wypadku podał m.in. wykonywanie pracy pod wpływem alkoholu oraz zaniedbania wynikające z braku ostrożności. Kolejny przykład, gdzie znaczny

udział w przyczynach wypadku miał alkohol, to wykonywanie pracy przez operatora walca wibracyjnego-okołkowanego, którym zagęszczano nasyp drogowy o wysokości około 3m. Podczas wałowania skrajni nasypu tyłem walca, doszło do utraty jego stateczności i stoczenia się po skarpie maszyny, która przewracając się spadła na kabinę przygniatając operatora. Skrajnia nasypu nie była oznakowana, nie wyznaczono również bezpiecznej odległości od krawędzi nasypu, po której mógł się poruszać walec. Operator walca pomimo braku oznakowania nie zachował należytej ostrożności i przemieszczał się maszyną po krawędzi nasypu, co jest niedopuszczalne. Jednak takie zachowanie w pewnej mierze tłumaczy fakt, iż we krwi operatora stwierdzono 3 promile alkoholu.

To tylko dwa przykłady wskazujące, że praca pod wpływem alkoholu kończy się tragicznie.

Ważnym elementem w profilaktyce wypadkowej jest działalność prewencyjna. Organizowane szkolenia, seminaria czy konferencje pozwalają dotrzeć bezpośrednio do zainteresowanych środowisk, które winne dążyć do minimalizowania ryzyka zawodowego w środowisku pracy. Ważnym krokiem w tym kierunku jest uświadamianie przyczyn wypadków, a to przede wszystkim lekceważenie przepisów, niestosowanie zabezpieczeń, zwykła niefrasobliwość oraz wykonywanie pracy pod wpływem alkoholu.

Dostępne statystyki udziału alkoholu w przyczynach wypadków nie odzwierciedlają stanu faktycznego, bowiem nie w każdym przypadku ustalania i badania okoliczności i przyczyn zaistniałych wypadków bada się poszkodowanego na zawartość alkoholu. Statystyki Państwowej Inspekcji Pracy szacują, że znaczna część wypadków przy pracy powstaje z winy ludzi, głównie z powodu nieprzestrzegania zasad bezpieczeństwa pracy, na co wpływ ma również praca po spożyciu alkoholu.

Anetta Ranosz- nadinspektor pracy, OIP-Katowice